

Nationale Drug Monitor

18.0 Laatste feiten en trends

Psychedelica zijn bewustzijnsveranderende middelen. In de wetenschappelijke literatuur bestaat er geen eenduidige definitie van psychedelica. Wel wordt onderscheid gemaakt tussen de klassieke psychedelica en atypische psychedelica. Atypische psychedelica verschillen qua chemische structuur en farmacologische eigenschappen van de klassieke psychedelica. Dit hoofdstuk behandelt vooral de klassieke psychedelica, met name LSD, paddo's en truffels, en in mindere mate ayahuasca/DMT of andere klassieke psychedelica. [Lees meer...](#)

Volwassenen

Psychedelicagebruik in het laatste jaar
Paddo's en truffels (2024)

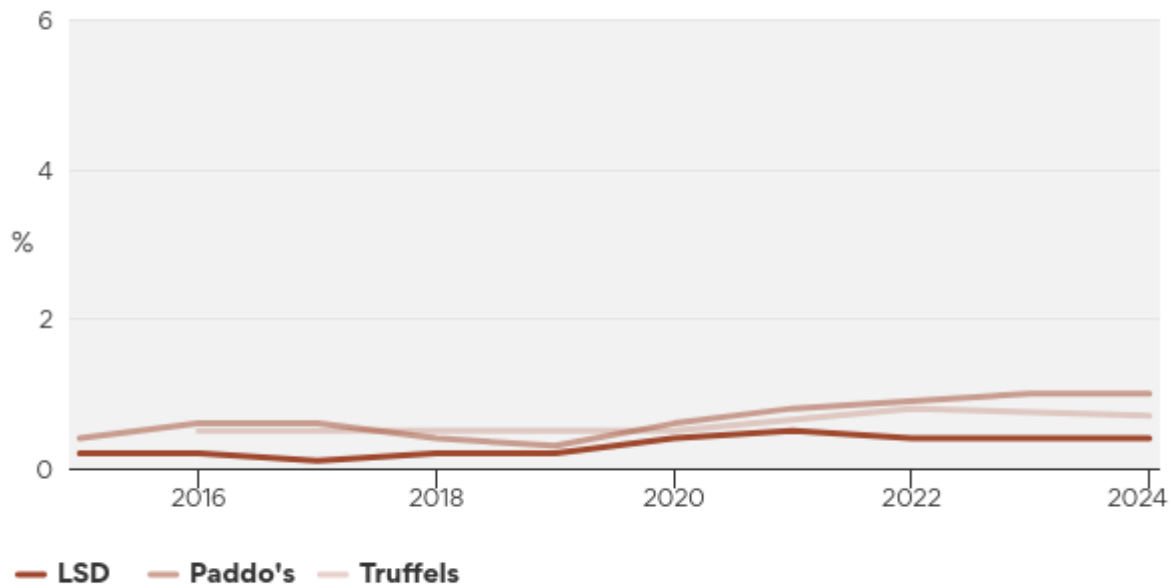

1,0% paddo's
0,7% truffels

0,8% paddo's
0,5% truffels

1,3% paddo's
1,0% truffels

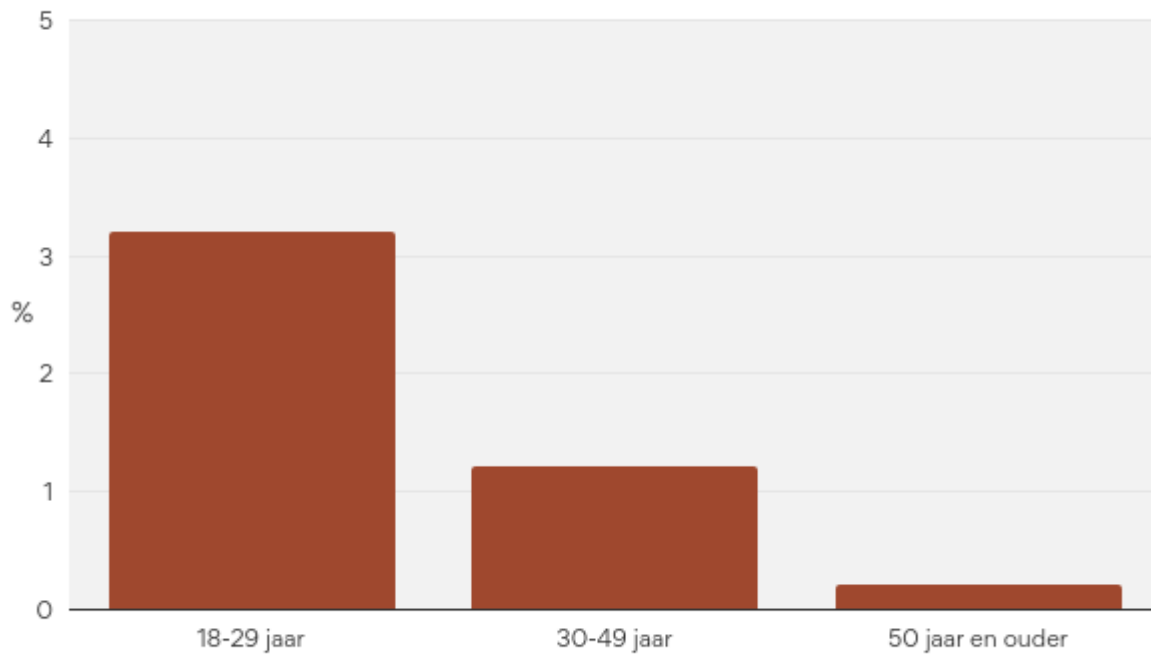
Trend in psychedelicegebruik (LSD, paddo's en truffels) onder volwassenen

Bronnen: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS in samenwerking met het RIVM en het Trimbos-instituut (LSD, paddo's); LSM-A Middelen/Leefstijlmonitor, CBS in samenwerking met NDM

	LSD	Paddo's	Truffels
2015	0,2	0,4	
2016	0,2	0,6	0,5
2017	0,1	0,6	
2018	0,2	0,4	0,5
2019	0,2	0,3	
2020	0,4	0,6	0,5
2021	0,5	0,8	
2022	0,4	0,9	0,8
2023	0,4	1,0	
2024	0,4	1,0	0,7

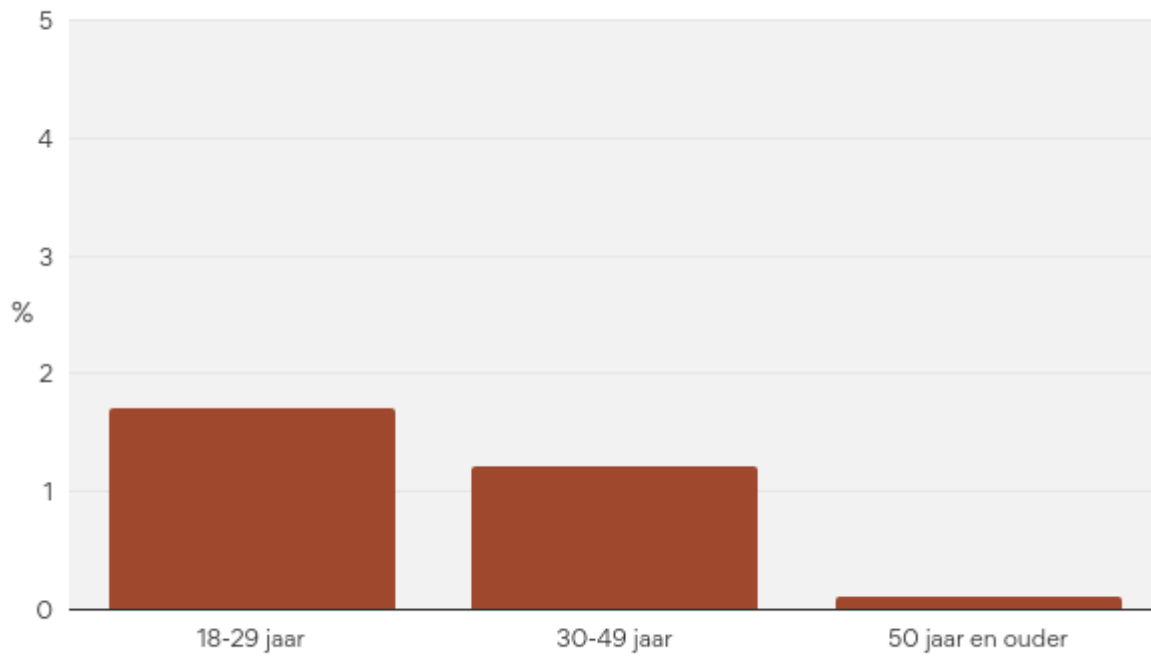
Paddogebruik onder volwassenen, naar leeftijdsgroep

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS in samenwerking met het RIVM en het Trimbos-in-NDM

	Laatste jaar
18-29 jaar	2,7
30-49 jaar	1,3
50 jaar en ouder	0,2

Truffelgebruik onder volwassenen, naar leeftijdsgroep

Bron: LSM-A Middelen/Leefstijlmonitor, CBS in samenwerking met het RIVM en het Trimbos-institu
NDM

	Laatste jaar
18-29 jaar	1,7
30-49 jaar	1,2
50 jaar en ouder	0,1

Lees meer...

- In 2024 had 1,0% van de Nederlandse volwassenen van 18 jaar en ouder in het laatste jaar paddo's gebruikt, 0,7% truffels, 0,4% LSD en 0,1% gebruikte ayahuasca. Vooral mannen, jongvolwassenen, hbo- of universitaire opgeleiden en volwassenen in (zeer) sterk stedelijke gebieden gebruiken paddo's. Truffels worden vooral gebruikt door mannen, 18-49-jarigen, volwassenen met een opleiding op het mbo niveau 2-4 of hoger en door volwassenen in (zeer) sterk en weinig/niet stedelijke gebieden. [Lees meer...](#)
- Het gebruik van paddo's, LSD en truffels in het laatste jaar onder volwassenen is sinds de vorige meting stabiel, maar op lange termijn gestegen. Het gebruik van ayahuasca in het laatste jaar bleef tussen de eerste meting in 2022 en 2024 gelijk. De stijging in het paddogebruik tussen 2015 en 2024 deed zich voor onder mannen en vrouwen, 18-29-jarigen en 30-49-jarigen, hbo- of universitair opgeleiden en volwassenen in (zeer) sterk stedelijke gebieden. De stijging in het truffelgebruik tussen 2016 en 2024 deed zich voor onder vrouwen, 30-49-jarigen en volwassenen in weinig/niet stedelijke gebieden. [Lees meer...](#)
- Bijna alle volwassenen die in het laatste jaar paddo's of truffels gebruikten, deden dat één keer of een paar keer (93,6% voor paddo's; 90,2% voor truffels). [Lees meer...](#)
- Hoewel het gebruik van psychedelica in de algemene bevolking zeer laag is, ligt het gebruik hoger in bepaalde groepen, zoals psychonauten, uitgaanders of studenten. [Lees meer...](#)

Jongeren en jongvolwassenen

Voortgezet onderwijs

12-16 jaar

laatste jaar (2023)

0,9% paddo's

0,5% LSD

Hbo-wo-studenten

≥16 jaar

laatste jaar (2025)

5% paddo's/truffels
1% LSD

Uitgaanders

16-35 jaar
laatste jaar (2023)

9,7% truffels
2,9% paddo's
3,9% LSD

Lees meer...

- In 2023 had 1,2% van de scholieren van het regulier voortgezet onderwijs (12-16 jaar) ooit paddo's gebruikt, 0,9% gebruikte in het laatste jaar paddo's. En 0,7% van de scholieren had in 2023 in ooit LSD gebruikt, 0,5% gebruikte in het laatste jaar LSD. Het gebruik van andere psychedelica dan paddo's en LSD is niet bekend onder scholieren. [Lees meer...](#)
- Het ooitgebruik van paddo's is onder scholieren van het regulier voortgezet onderwijs (12-16 jaar) in 2023 lager dan in 2003. Er zijn geen trendgegevens beschikbaar voor het gebruik van andere psychedelica dan paddo's onder scholieren. [Lees meer...](#)
- In 2023 gebruikte 2,0% van de mbo-studenten van 16 jaar en ouder in het laatste jaar truffels, gevolgd door paddo's (1,6%) en LSD (1,1%). In 2025 gebruikte 6% van de hbo- en universiteitsstudenten psychedelica in het laatste jaar: 5% paddo's/truffels, 2% 2C-B en 1% LSD. [Lees meer...](#)
- Psychedelica zijn geen typische uitgaansdrugs, maar worden wel gebruikt door uitgaanders. In 2023 had 9,7% van de uitgaande jongeren en jongvolwassenen (16-35 jaar) in het laatste jaar truffels gebruikt. Het gebruik is daarmee iets lager dan in 2020 (11,2%). Verder gebruikte 3,9% in het laatste jaar LSD in 2023 en 2,9% paddo's. Het gebruik van andere psychedelische middelen kwam minder voor. Onder uitgaanders behoren vooral mannen en jongeren van 20 t/m 29 jaar tot de gebruikersgroep van truffels. De meeste uitgaanders die truffels gebruiken doen dit niet meer dan enkele keren per jaar. Binnen het Amsterdamse uitgaansleven wordt een toename gesignaleerd in het gebruik van paddodruppels en microdoseringen. [Lees meer...](#)

- Vergeleken met andere drugs lijkt het gebruik van psychedelica relatief weinig voor te komen onder groepen kwetsbare jongeren. Jongeren in de residentiële jeugdzorg en jongeren in cluster 4 van het speciaal voortgezet onderwijs (vso) gebruiken vaker paddo's dan leeftijdsgenoten in het regulier onderwijs. Het gebruik van paddo's lijkt over het algemeen te dalen in de laatste jaren. In groepen risicojongeren komt het gebruik van psychedelica ook relatief weinig voor. [Lees meer...](#)

Internationale vergelijking

Lees meer...

- In de Europese Unie (+ Noorwegen en Turkije) gebruikte minder dan 1% van de volwassenen in het laatste jaar LSD, met uitzondering van Tsjechië en Ierland. Vanwege verschillen in onder andere leeftijdsgroepen en meetmethoden kunnen we de gegevens over psychedelica gebruik niet goed vergelijken met andere westerse landen buiten de EU. [Lees meer...](#)
- In 2024 had gemiddeld 1,8% van de 15-16-jarige scholieren uit de ESPAD-landen ooit LSD of een ander middel om te hallucineren gebruikt, met Cyprus en Slowakije als koplopers. Gebruik van LSD of andere hallucinogene middelen lag in Nederland (0,9%) onder dit gemiddelde. [Lees meer...](#)

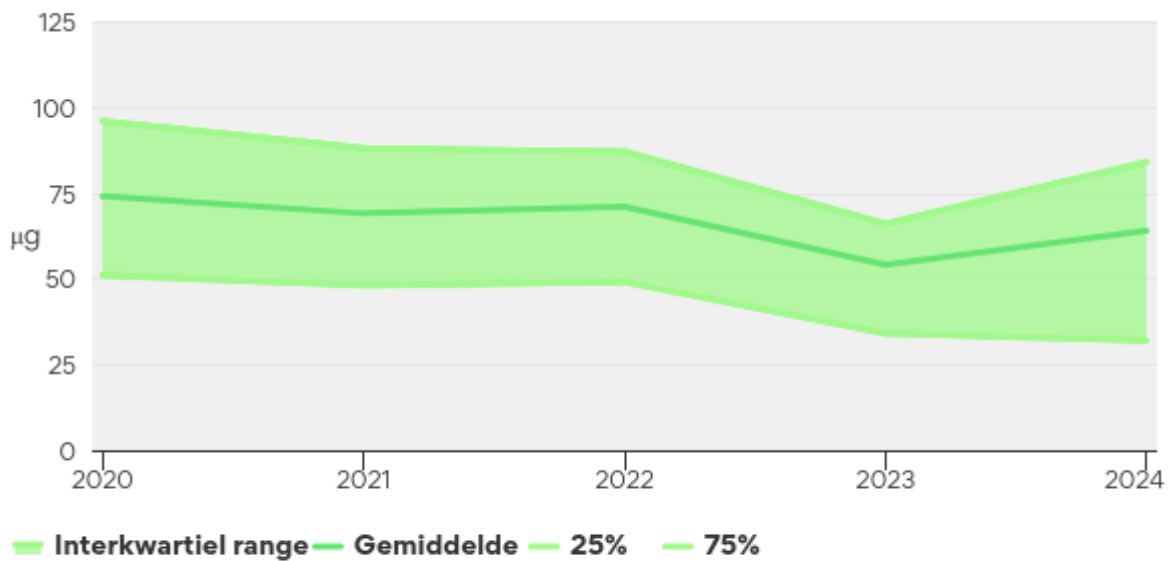
Hulpvraag, incidenten en sterfte

Lees meer...

- Psychedelicaproblematiek komt bijna niet voor in de verslavingszorg. In 2024 werden er 5 mensen behandeld in de verslavingszorg voor psychedelica problematiek. Het aantal psychedelica cliënten in de verslavingszorg schommelde tussen 2015 en 2024, al bleef het aandeel ten opzichte van het totaal aantal cliënten in de verslavingszorg vanwege drugs telkens minder dan 1%. Psychedelica zouden mogelijk effectief kunnen zijn bij de behandeling van verslaving, maar er zijn grotere en methodologisch betere studies nodig. [Lees meer...](#)
- Er is geen landelijk dekkende registratie van drugsgelateerde incidenten, daardoor weten we niet hoeveel drugsgelateerde incidenten er in Nederland zijn. Van de geregistreerde drugsgelateerde gezondheidsincidenten was in 2023 bij ongeveer 1 op de 50 LSD of paddo's/truffels gebruikt. In 2024 werden er relatief weinig informatieverzoeken gedaan bij het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum over LSD en paddo's/truffels. [Lees meer...](#)
- De meest voorkomende psychische bijwerking van psychedelica is de zogenaamde "bad trip", waarbij er gevoelens van angst, paniek, dysforie en/of paranoia kunnen optreden. [Lees meer...](#)
- Het aantal sterfgevallen door het gebruik van psychedelica in Nederland is niet precies bekend, omdat dit niet specifiek wordt bijgehouden in de Doodsoorzakenstatistiek van het CBS. Bovendien kunnen dergelijke sterfgevallen ook een indirect gevolg zijn. De toxiciteit van psychedelica is over het algemeen laag, hoewel er wel een aantal sterfgevallen bekend is waarbij sprake was van overdosering. Een ander risico is de veranderde perceptie en gemoedstoestand, die gebruikers kan aanzetten tot gevaarlijk gedrag, met soms dodelijke afloop. [Lees meer...](#)

Aanbod en markt

Trend in het gemiddelde LSD-gehalte (μg) LSD op geanalyseerde LSD-blotter, van 2020 tot 2024

Gemiddelde dosering LSD in LSD blotters die ook echt LSD bevatten in microgrammen. De interkwartiel range geeft aan binnen welke marge de middelste 50% van de monsters valt. 25% van de monsters zit nog boven deze range, en 25% eronder. Bron: DIMS, Trimbos-instituut. NDM

	Gemiddelde	25%	75%
2020	74	51	96
2021	69	48	88
2022	71	49	87
2023	54	34	66
2024	64	32	84

Lees meer...

- Van de klassieke psychedelica wordt er vooral LSD ingeleverd bij het DIMS. Het DIMS analyseert geen natuurlijke producten, zoals paddo's en truffels. In 2024 was 1,2% van de drugsmonsters gekocht als LSD. Bijna 95% van de ingeleverde LSD-monsters bevatte ook echt LSD. De gemiddelde dosering LSD op blotters is de afgelopen vijf jaar gedaald. [Lees meer...](#)
- De prijs van een blotter LSD in Nederland was gemiddeld €5,97 in 2024. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren. [Lees meer...](#)

Hoe te verwijzen

Nationale Drug Monitor, editie 2026. 18.0 Laatste feiten en trends.

<https://www.nationaledrugmonitor.nl/psychedelica-laatste-feiten-en-trends/>. Geraadpleegd op: 16 April 2026. Trimbos-instituut, Utrecht & WODC, Den Haag.

